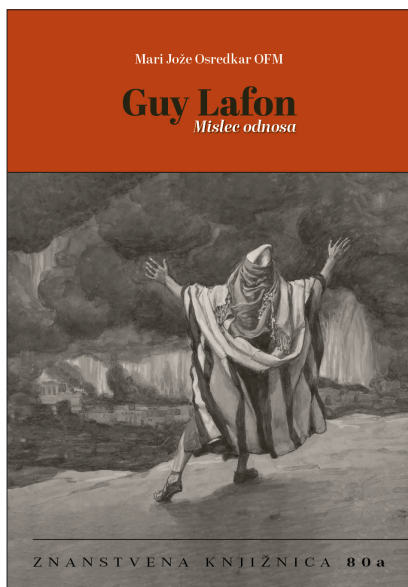

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

MARI JOŽE OSREDKAR OFM: GUY LAFON – MISLEC ODNOSA

Podatki o knjigi

- Naslov: Guy Lafon – mislec odnosa
- Avtor: dr. Mari Jože Osredkar OFM
- Zbirka: Znanstvena knjižnica (Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani) 80a
- Urednik zbirke: dr. Miran Špelič OFM
- Urednica: dr. Cvetka Rezar Mlakar
- Format: 160 mm x 230 mm
- Vezava: mehka
- Število strani: 108
- ISBN: 978-961-278-575-8
- Cena: 15 €
- Založnika: Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani in Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Odnos kot temelj vere

Guy Lafon (1930–2020) je francoski teolog, ki v svoji relacijski teoriji pokaže, da niso osebkni tisti, ki vzpostavljajo odnose med seboj, temveč odnos rodi osebkne. Kakor se človek brez lastnih zaslug (z)najde v življenju, tako se oseba (z)najde v odnosu, torej tudi v veri. Lafon preseže nasprotje med objektivnostjo in subjektivnostjo ter izpostavi odnos kot tisto najpomembnejše za razumevanje stvarnosti, in sicer v treh stopnjah: na spoznavoslovni ravni v Esquisses pour un christianisme [Orisi nekega krščanstva], v filozofskem smislu v Le Dieu commun [Skupni Bog], na teološki ravni pa v L'autre-roi [Drugi je kralj] in v Abraham ou l'invention de la foi [Abraham ali iznajdba vere].

Guy Lafon izpeljuje svojo teologijo iz antropologije, kjer ne govori le o fizičnem trpljenju in smrti, temveč o vseh stiskah, v katerih se znajde moderni človek. Hkrati z opisovanjem življenja govori o odrešenju. Še več, njegovo razmišljanje o dogajanju med ljudmi je v bistvu razmišljanje o Bogu med nami. Njegovi spisi so izraz vernika, ki prepozna Božjo podobo in njegovo delovanje med nami.

Študija ob Lafonovi knjigi *Abraham ali iznajdba vere* želi na razumljiv ter sodoben način slovenskemu bralcu razložiti, kaj je Lafonova teologija, kako razume vero in kako so medčloveški odnosi povezani z vero. Vsekakor ima osrednje mesto v Lafonovi teologiji odnos.

O avtorju

Mari Jože Osredkar, duhovnik slovenske frančiškanske province, rojen 1963 v Ljubljani, je oktobra 2002 doktoriral na Katoliškem inštitutu v Parizu. V svoji disertaciji je pod mentorstvom Josepha Caillota obdelal odrešenje v Lafonovi teološki misli. Od 2009 je predstojnik katedre za osnovno bogoslovje in dialog ter na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani predava osnovno bogoslovje, nekrščanska verstva in religijologijo. Pri Ministrstvu za pravosodje Republike Slovenije je registriran

kot sodni izvedenec za religijo, je član Komisije za ekumenizem in medreligijski dialog pri Slovenski škofovski konferenci in član komisije za odnose med Katoliško cerkvijo in muslimani pri Evropski škofovski konferenci. V svojih znanstvenih besedilih se posveča odnosu in relacijsko teorijo, ki se jo je naučil od Lafona, uvaja v teologijo na slovenskem kulturnem področju. Z Lafonovo logiko razmišljanja razlaga zakonitosti človeškega življenja in človekov odnos do Boga. Ta način razmišljanja mu je izhodišče tudi za obravnavanja in uresničevanja medreligijskega ali medverskega dialoga ter za razpravljanje o nasilju v religijah.

Iz knjige

V poglavju, ki smo ga naslovlili Mislec »tega, kar obstaja med nami«, želimo predstaviti razvoj Lafonove misli. Naslov, ki smo ga izbrali za to poglavje, je potrebno nekoliko razložiti. Če bi naslov napisali v francoskem jeziku, bi se glasil: Guy Lafon – penseur de l'entretien. »L'entretien« je namreč ključna beseda za razumevanje njegove misli. V slovenščini je najlažje, da to besedo prevedemo kot »odnos«. Pa vendar ta prevod ni popolnoma ustrezen; ne zajema vseh odtenkov pomena, ki ga nosi v sebi francoski izraz. Najbolje bo torej, da se takoj na začetku izrazimo opisno. Beseda »l'entretien« najprej izraža dejstvo, da med subjekti obstajajo vezi; da jih nekaj drži skupaj in predvsem izraža vzdrževanje v tem stanju. Francoska beseda izraža tudi pogoje, da subjekti sploh lahko dosežejo stanje, v katerem so se znašli, predvsem pa pogovor, medosebno komunikacijo. V začetku knjige Le Dieu commun, Lafon predstavi področje odnosov kot takšno, ki se izraža v uporabljanju jezika. Zavrača pa, da bi se nanašalo le na lingvistiko. Precizira, da je govor sestavljen tudi iz raznih oblik gest, dejanj, ustanov in dogodkov.

Profesor Drago Ocvirk je v svojih člankih že pisal o Lafonovi misli in je za izraz »l'entretien« uporabljal slovensko besedo »vzdrževanje« (Ocvirk 1981). Avtor tega besedila ga je poskusil prevajati z besedo »srečevanje«, ki je namreč ena »najbogatejših« slovenskih besed. Če ta glagolnik razumemo kot simbolno govorico, v njem najdemo pravo bogastvo pomenov. Najprej pove, da se je v nekem odnosu znašlo več oseb (to je namreč bistvo srečevanja). Torej ne more nikoli zadevati zgolj posameznika. Njegova imperfektna oblika izraža trajanje, nedovršenost in s tem »gotovost nadaljevanja«. Beseda izraža tudi polnost bivanja, ki ga daje sreča, ki se pojavi le v srečanju. In ker živeti pomeni biti povezan z drugimi, je srečevanje tisto, ki daje življenje in ohranja pri življenju. Človek se namreč rodi v srečanju; še več, srečanje ga vedno znova poraja in tako ohranja v bivanju. In končno: v besedi srečanje je vsebovano medsebojno občevanje, komunikacija, torej tudi verbalni ali neverbalni pogovor. Toda kljub vsebinski sorodnosti med izrazoma »l'entretien« in »srečevanje«, se nam zdi slovenska beseda »odnos« bolj sprejemljiva in jo bomo v svoji študiji tudi uporabljali. Bralec pa naj se zaveda, da je odnos veliko več, kot zgolj povezanost oseb. To, kar obstaja med nami, je nekaj več kot zgolj vzdrževanje odnosa. Je vez, ki se ne prekine ob slovesu in je hkrati obveznost.

Pravijo, da se človek najprej zave samega sebe. Morda glagol »zavedati se« niti ni najbolj ustrezen. Pravzaprav ne gre najprej za neko vedenje. Zato tudi ne moremo govoriti o zavesti. Bolje bi bilo reči, da otrok najprej ne vidi drugega kot samega sebe. Zadovoljiti mora svoje potrebe, potem bo tudi sam zadovoljen. Šele ko nekoliko zraste, opazi, da obstajajo še drugi, ki imajo želje, ki niso njegove. Nekaj podobnega se dogaja tudi v razvoju Lafonove teologije. Mislec najprej govori o človeku. Njegovo razmišljanje izhaja iz tega, kar mu je znano, torej iz svojih izkušenj in svojih doživljanj. Tako tudi večina Lafonovih knjig in člankov začne svoje razmišljanje o človekovih problemih. V svojih prvih besedilih želi avtor bralce pripraviti, da bi lahko kasneje razumeli njegovo teologijo, zato tam najdemo njegovo antropologijo in pa »temeljne« epistemološke, jezikovne, družboslovne in filozofske razlage. Skratka, Lafon razvija svojo teologijo na temelju razmišljanja o človekovem življenju. Po zgoraj omenjenem principu bi izhodišče njegove teologije izrazil tako: Najprej sem jaz! Najprej občutim svoje trpljenje in svojo bolečino. Šele nato opazim, da trpijo tudi drugi. Pravzaprav šele kasneje opazim, da obstajajo tudi drugi. Še dobro, da je tako. Kajti izkušnja lastne bolečine človeku omogoči, da razume trpljenje drugega. V odnosu do drugega pa prepozna odnos do Boga.

(Str. 35–36)